

KATONA VOLT-E A MAGYAR CSENDŐR?

Hiszem, hogy a HM-nek és a BM-nek vannak más tennivalói is, mint fontolgatni azt a kényes kérdést, hogy hova sorolja a volt magyar királyi esendőség hősi halálát halt katonáit, (katonai vagy polgári státusba?) így engedtesék meg, hogy egy öreg csendőr véleményt nyilváníthasson.

Hogy az alábbiaknak ne csak megértő eredménye, de meggyőző ereje is legyen, kezdjük azzal az 1881. évi III. törvénycikkkel, amely 1881. február 14-én nyert szentesítést és az országgyűlés mindkét házában 1881. február 15-én lett kihirdetve.

Fenti törvény első paragrafusa nem ad módot különböző vélemények vitájára, mert egyszerűen kimondja, hogy „A közbiztonság ellátására KATONAILAG szervezett magyar királyi csendőrség állítatik fel”.

Hogy ennek az alaptörvénynek egyes folytatásaként meghozott és 1883. évi és május 20-án kihirdetett XXVII. törvénycikk már besorozott honvédeknek csendőrségi szolgálatra való alkalmazását szabályozza, nem sok kételyt engedélyez, mert ennek a törvénynek második paragrafusa már a HM. szerepét is meghatározza: „Az említett években besorozott, a csendőrségi szolgálatra ALKALMAS, lehetőleg nőtlen honvéd őrzetők, altisztek és szükség esetén közlegények a HONVÉDELMI MINISZTER által kiválasztatnak és a csendőrségi szolgálatra behívatnak.”

Hogy az előbbi bekezdésben idézett törvény nem titkolta a csendőrségi szolgálatban eltöltött időt kétszeres értékűnek minősíteni, idézzük a 3. paragrafusát: „A csendőrségi szolgálatra íly módon áthelyezett legénység szolgálati kötelezettsége – 1883. évi szeptember hó 1-től legfeljebb 1885. év június hó 1-ig terjedhet; mely tényleges szolgálat – az első hó kivételével – kétszeresen, vagyis akként számítatik, hogy minden eltöltött hat hónapi szolgálati idő a köteles honvédségi szolgálatba EGY TELJES ÉVNEK tudatik be. Az ötödik paragrafus ezt mondja: „Ezen törvény végrehajtásával a HONVÉDELMI MINISZTER bíztatik meg.”

Nem illik találgatni a törvényhozók indokait, legyünk meglegedve azzal a ténnyel, hogy már 1883-ban is komoly minőségi különbséget jelentett a csendőrségi szolgálat összehasonlítva a honvédségi szolgálattal.

Feltehető, hogy a jó öreg Monarchia minisztériumi is szerették a hatáskörök tisztázását, így nem csodálható, hogy 1895-ben kétségbevonhatatlanul a Honvédelmi Minisztérium hatáskörébe utalják a csendőrség „MINDENNEMŰ SZEMELYI ÜGYÉT”, beleértve: 1. a.) a tisztí kinevezésre vonatkozó felterjesztési tervezetek szerkesztését, b.) felülvizsgálati, nyugdíjazási és kegydíj iránti ügyeket, c.) altiszti, valamint a legénységi létszámhoz tartozó csendőrségi egyének kitüntetése és jutalmazása iránti előterjesztéseket, d.) csendőrtisztek, hadapródok és szám-

vívó minősítési táblázatának megőrzését, e.) a csendőr hadapródok és tiszthelyettesek kinevezése iránti előterjesztéseket, f.) csendőrtisztek és hadapródok áthelyezését és vezénylését, g.) szabadságolások ügyét és h.) tisztí rendfokozatról való lemondások ügyét.

Aki az 1.) pont alatt felsoroltakat nem tartja „MINDENNEMŰ SZEMÉLYI” ügynek, megérdemelne, hogy a másik HÚSZ pontot felsoroljuk, de legyen elég idézni néhány olyan kimondottan személyi elbírálást igénylő eljárást, mint rendfokozatok meghatározása, -vezénylések, szabadságolások, -szakiképzések, -öltözési és felszerelési szabályok, -nyugdíjzások, -elbocsájtások, -nősülési ügyek, -útlevelek engedélyezése és megszerzése, -fürdők használatának engedélyezése, névváltoztatások, és mozgósítási ügyek intézése, melyek MIND-EGYIKÉBEN A HONVÉDELMI MINISZTERIUM VOLT ILLETÉKES!!

Ne felejtjük el, hogy a csendőr két esküt tett a Testületbe való felvételekor, a katonai és a csendőr esküt, ne felejtjük el, hogy a csendőr szolgálatában ugyanazokkal a jogokkal és kötelezettségekkel rendelkezett, mint a katonai őr, ne felejtjük el, hogy a legénységi és tisztí rendfokozatok AZONOSAK voltak a honvédségivel, ne felejtjük el, hogy a csendőr szolgálati felelőssége a katonai büntető törvénykönyv alapján lett elbírálva, ne felejtjük el, hogy a csendőr fegyverhasználati joga és KÖTELESSÉGE volt adott esetekben, s azokért a hadbíróság előtt felelt.

IGEN ÁM, mondja a mai felelősséget viselő „illetékes” MINISZTERIUM, de azóta sokat változott a csendőrség szolgálati megbírálása. Sajnos, ez igaz, de a TÖRTÉNELMI MAGYAR KIRÁLYI CSENDŐRSÉG SZOLGÁLATI VISZONYÁT NINCS „HATALOM” AMELY MEGVÁLTOZTATHATTA VOLNA., VAGY MEGVÁLTOZTATHATNÁ!!!

36.218 Elnökség 1944SZ. H.M. KÖRRENDELÉTEHEZ KIADOTT SZOLGALATI SZABÁLYZAT I. RÉSZ I. MELLÉKLET A.)

KATONAÁLLOMÁNY:1. ÁLLOMANYCSODORT: IDE TARTOZNAK: a vezérkar – a hadműszaki tőrzsakar – a fegyvernemek – a testőrség – a koronaórság – a képviselőházi őrség – a csendőrség – a szolgálati ágak csapatai – méneskar, valamint a fentiekből származó tábornokok – ide tartozik még a szakszolgálatos legénység is, melynek szakmai tagozódását a mindenkori szervezési rendelet határozza meg.

Katona volt a csendőr? Törvényeink és szabályzataink szerint békében: IGEN. A csatatereken? Legtöbbje sisak nélkül, gépfegyverek, golyószórók ismétlő puskák gyalogsági ásókkal, tűztámogatás nélkül, félelem és önkímélet nélkül: IGEN!

Ez az egyszerű helyzetjelentés a volt magyar királyi csendőrök Bajtársi Közösségének központi vezetőségének szívteremébe. Évek óta kérjük Hazánknak honvédő harcában résztvevő és HŐSI HALÁLT szenvedett csendőr Bajtársaink emlékét megőrkítő emléktáblák, emlékművek felállítását. A HM. a BM. -be utal a HOHE türelmet kér. A legfiatalabb hivatásos. csendőr 75 éves, türelmünk van, csak az idő sürget: „Nem magunknak kérünk, nem érdemlünk sokat, Becsüljétek meg a kakastollasokat. „Mi, emigrációba kényszerített vén csendőrök, HÍVEN, BECSÜLETTEL, VITÉZÜL hisszük, hogy Hazánk új és fiatal vezetőségi iránya olyan Magyarországot teremt, amelyhez a magyar csendőr szelleme és jelleme rendet, csendet és közbiztonságot hagyhat örökségül.

vitéz Kiss Gábor,

Az m. kir.Cső. Bajtársi Közösség központi vezetője.